

Skandinavismen

Skandinavismen

Vision og virkning

Ruth Hemstad, Jes Fabricius Møller og Dag Thorkildsen (red.)

Syddansk Universitetsforlag 2018

© Forfatterne og Syddansk Universitetsforlag 2018
University of Southern Denmark Studies in History and Social Sciences vol. 556
Sat og trykt af Specialtrykkeriet Arco
Omslag: Klaus Bjerager
Omslagsfoto: Gotfred Rump, *Fra Sæbygård skov*, 1853. ARoS Aarhus Kunstmuseum,
donation 1871 fra Selskabet for nordisk Konst. Fotograf: Ole Hein Pedersen.

ISBN 978 87 408 3121 4

Skandinavismen. Vision og virkning er trykt med støtte fra:
Grundtvig Centeret og UiO:Norden-prosjektet Offentlighed og ytringsfrihet i
Norden, 1815–1900

Mekanisk, fotografisk, elektronisk eller
anden mangfoldiggørelse af denne bog
er kun tilladt med forlagets tilladelse eller
ifølge overenskomst med Copy-Dan.

Syddansk Universitetsforlag
Campusvej 55
5230 Odense M

www.universitypress.dk

Indholdsfortegnelse

Forord	7
Skandinavismen som visjon og påvirkningskraft	
Ruth Hemstad, Jes Fabricius Møller og Dag Thorkildsen	9
‘Skandinavismens’ tilkomst som samtidig og omstridt begrep	
Ruth Hemstad	21
The Copenhagen Question of 1800. Tracing the Intellectual Roots of Cultural Scandinavism	
Tim van Gerven	45
The Cultivation of Scandinavism. The Royal Society of Northern Antiquaries’ International Network, Seen Through the Letters of Carl Christian Rafn	
Kim Simonsen	73
Grundtvig, Danmark og Norden	
Jes Fabricius Møller	99
Selskabet for nordisk Kunst – en skandinavistisk kunstagenda	
Karina Lykke Grand og Gertrud Oelsner	121
Skandinavistisk kulturpolitikk: Oscar Patric Sturzen-Becker som eksempel	
Kari Haarder Ekman	147
Bøker og skandinavisk forbrødring. Et forsøk på en bokhistorisk tilnærming til skandinavismen	
Tor Ivar Hansen	163
”Det Old Verdens Museum”	
Kristoffer Schmidt	187

Kirkelig skandinavisme	
Dag Thorkildsen	211
Skandinavismen som en politisk nødvendighed. Politisk skandinavisme i et teoretisk og komparativt perspektiv	
Rasmus Glenthøj	227
Den dynastiske skandinavismens grobunn og grænser, ca. 1845–1870	
Morten Norhagen Ottesen	257
Nordiska museet och skandinavismens idé	
Magdalena Hillström	287
Forfattere	315

Forord

Denne bog springer ud af en konference på Lysebu i regi av Grundtvig Centret ved Aarhus Universitet og UiO:Norden-prosjektet Offentlighet og ytringsfrihet i Norden, 1815–1900 ved Universitetet i Oslo, 29.–30. august 2016. Der skal i den forbindelse lyde en varm tak til Fondet for dansk-norsk samarbeid for støtten til afholdelsen af konferencen. Utgivelsen er et samarbeid mellem Grundtvig Centeret og prosjektet Offentlighet og ytringsfrihet i Norden, 1815–1900.

I tilrettelæggelsen af konferencen, og senere denne antologi, har vi lagt vægt på en så bred repræsentation som mulig. Forskere fra og udenfor Skandinavia, fra ulike fagområder og institutioner har bidraget, baseret både på etablerede og pågående studier, for at sette nytt søkelys på denne felles-skandinaviske historien. Bidragene er – i tråd med dagens tverrskandinaviske og internationale interesse for fenomenet – både på dansk, norsk, svensk og engelsk.

Oslo og København, 28. august 2017.

Ruth Hemstad, Jes Fabricius Møller og Dag Thorkildsen